Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (judecător: Rîmari C.)
dosarul nr.2a-761/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

08 mai 2025 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului, avocatul Iovu Olga în interesele lui Anghel Andrian împotriva hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 18 aprilie 2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Anghel Andrian, reprezentat de avocatul Olga Iovu către Anghel Victoria, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială r-l Glodeni privind decăderea din drepturile părintești asupra minorei *****,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 11 martie 2024, Anghel Andrian, reprezentat de avocatul Olga Iovu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Anghel Victoria, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială r-l Glodeni privind decăderea din drepturile părintești asupra minorei *****.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 12.10.2021 a încheiat căsătoria cu Anghel Victoria, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie CS-V 1628208 eliberat la 04.06.2021. Din această căsătorie au un copil comun *****, a.n.*****, IDNP *****, certificat de naștere*****, eliberat la data de 12.10.2021.

În luna decembrie anului 2023 Anghel Andrian a contactat-o pe avocata Olga Iovu cu solicitarea de a-i acorda asistență juridică în procesul stabilirii graficului de întrevederi cu copilul său, deoarece mama acestuia nu numai că o ascunde, dar și este periculoasă pentru copil, deoarece are dereglări de sănătate psihică și chiar a fost supusă unui tratament la staționarul IMSP Spital Clinic de Psihiatrie din or.Codru, str.Costiujeni 3.

Potrivit notei informative emise la 31.01.2024 cu nr.61/16-47 de către DPDP sect.Râșcani, mun.Chinău, Anghel Victoria s-a prezentat împreună cu copilul ***** la 31.01.2024 la IP Râșcani și a comunicat că nu are voie de copil și nici nu are cu ce să-l hrănească.

Astfel, mama Anghel Victoria cu copilul ***** au fost însoțiți de către reprezentantul IP Râșcani DPDC Râșcani, fiind convocată în mod de urgență ședința echipei multidisciplinare.

În timpul ședinței Anghel Victoria a manifestat un comportament neadecvat, agresiv, instabilitate emoțională, des schimba declarațiile. La propunerea autorității tutelare de a fi plasată împreună cu copilul într-un serviciu Maternal, mama a refuzat. Ulterior a plecat lăsând fiica la sediul Direcției fără să mai aștepte ca echipa multidisciplinară să poată lua alte măsuri în interesul superior al copilului.

La fel a fost contactat tatăl copilului, Anghel Andrian, care muncește în Franța, acesta a solicitat ca copilul să nu fie reîntors la mama, deoarece aceasta prezintă pericol.

La data de 05.02.2024, a înaintat o cerere la Primăria or.Iargara, privind instituirea custodiei și a anexat mai multe acte la cerere.

Prin răspunsul primarului or.Iargara nr.02/1-20/75 din 05.02.2024 s-a comunicat precum custodia va fi posibil de a o stabili după punerea pe rol instanței de judecată referitor la declararea din drepturile părintești și a mamei copilului Anghel Victoria.

După ce pârâta Anghel Victoria a plecat de la ședința echipei multidisciplinare, a fost emisă dispoziția nr.01/166 din 31.01.2024 privind plasarea în regim de urgență a copilului ***** în Centrul de Plasament și reabilitare a copiilor cu vârsta fragedă din mun. Chișinău, str.A.Cozmescu 51 pe un termen de 72 de ore cu posibila prelungire de până la 45 de zile.

Potrivit răspunsului IP Râșcani DP Chișinău nr.34/20/3 din 12.02.2024 Anghel Victoria la 31.01.2024 s-a apropiat personal la IP Râșcani, dorea să dea copilul său cu scop de a-l abandona.

Reclamantul solicită decăderea din drepturile părintești a Anghel Victoriei în privința copilului *****, ceia ce servește drept temei pentru Agenția Servicii Publice RM să elibereze un aviz privind faptul decăderii din drepturile părintești.

De drept și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art.art.60, 67 lit.a) și h), 68 Codul Familiei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 18 aprilie 2024 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Andrian, reprezentat de avocatul Olga Iovu către Anghel Victoria, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială r-l Glodeni privind decăderea din drepturile părintești asupra minorei *****.

Solicitarea apelantului:

La data de 26 aprilie 2024, avocatul Iovu Olga în interesele apelantului Anghel Andrian a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, consideră hotărârea nefondată, solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 12 septembrie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Iovu Olga în interesele apelantului Anghel Andrian și i s-a acordat termen până la data de 02

octombrie 2024 pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 212,50 lei și taxei de timbru în mărime de 200 lei (f.d.56-57).

La data de 01 octombrie 2024, avocatul Iovu Olga în interesele apelantului Anghel Andrian, a depus dovada achitării taxei de stat în mărime de 212,50 lei, taxei de timbru 200 lei și cererea de apel motivată, cu solicitarea admiteri apelului și casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care să se dispună decăderea din drepturile părintești a Victoriei Anghel în privința copilului minor ***** (f.d.59-68).

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 18.04.2024 (f.d.40), iar apelul preliminar a fost expediat Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni la data de 26.04.2024 (f.d.44-46), iar cea motivată la data de 01.10.2024 (f.d.59-62), prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de apel, apelantul a menționat că, chiar din înscrisurile anexate, dar și din declarațiile reprezentantului asistenței sociale reiese faptul că, Anghel Victoria are dereglări mintale vizibile, se comportă ne adecvat, fapt ce nu poate fii ignorat de către instanță.

Or, mama adecvată și sănătoasă mintal/nepericuloasă pentru copilul minor nu ar lăsa copilul în grija statului, chiar dacă avea probleme financiare, acesteia fiindu-i propusă plasarea ei împreună cu copilul în centrul de plasament.

În corespundere cu prevederile art.67 lit.a și h) Codul familiei nu pot fi aplicate în mod automat, ci numai în urma examinări din partea instanțelor judecătorești, pentru a stabili 1) dacă au fost săvârșite abateri grave de către părinte în privința persoanei copilului și 2) dacă este în interesul superior al copilului aplicarea unei astfel de măsuri.

Decăderea din drepturile părintești este o măsură de sancțiune și urmează a fi aplicată ca ultima ratio, atunci când alte mijloace de apărare a interesului primordial al copilului sunt lipsite de eficacitate.

Având în vedere că, practic un an copilul se află în centrul de plasament, evident ca s-au epuizat alte metode de a respecta interesul superior al copilului cu alte măsuri decât decăderea din drepturile părintești.

Or, în zadar minora nu se află în îngrijirea mamei sale, dat fiind că există un pericol iminent pentru viața și sănătatea acesteia.

Mai mult, se menționează că Anghel Victoria a declarat în mod expres că nu dorește să aibă grijă de copil și că nu dispune de mijloacele necesare pentru a-l întreține.

Totuși, argumentul referitor la lipsa resurselor financiare este lipsit de temei, întrucât tatăl copilului, Anghel Andrian, i-a oferit în mod constant sprijin material, la fel ca și alte rude ale acesteia. Astfel, această atitudine nu poate fi justificată prin dificultăți financiare, ci indică posibile tulburări de natură psihică, fapt ce impune o analiză atentă în vederea interesului superior al minorei.

Conform scrisoriinr.01-8/125 din 15 aprilie 2024 a medicului șef din cadrul Administrației Centrului de Plasament și Reabilitarea copilului nu a fost vizitat de mama niciodată, ceea ce confirmă faptul că aceasta nu are nevoie de copil și a abandonat-o.

De drept își întemeiază pretențiile pe dispozițiile art. art.62 alin.(1)-(4); 67; 70 alin.(1)-(2) Codul familiei.

Declarațiile părților în ședința de judecată a instanței de apel:

Avocatul Iovu Olga în interesele apelantului Anghel Andrian a pledat pentru admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi soluții prin care mama Anghel Victoria să fie decăzută din drepturile părintești.

Menționează că, minora se află, în prezent, într-un Centru de Plasament și Reabilitare, din cauza unei situații de risc la care poate fi expusă de către mama. Deși i s-a propus și acesteia internarea în cadrul aceluiași centru alături de copil, însă aceasta a refuzat.

Mai indică că, mama reprezintă un pericol real și actual pentru viața și sănătatea copilului, repetate ori fiind internată în instituția de psihiatrie. De asemenea, aceasta amenințându-l pe tata că va sări de pe fereastră împreună cu copilul. Din momentul instituționalizării copilului, mama nu l-a vizitat niciodată și nu s-a interesat de situația acesteia, demonstrând lipsă de implicare în creșterea și educarea copilului, ceea ce constituie o neîndeplinire a obligațiilor părintești.

Afirmă că, tatăl minorei Anghel Andrian, a revenit în țară din străinătate special pentru a se ocupa personal de copil, îl vizitează regulat, angajându-se pe teritoriul Republicii Moldova pentru a-i asigura cele necesare.

Consideră ca neîntemeiată concluzia instanței de fond conform căreia mama ar fi fost constrânsă să plaseze copilul în instituție din cauza unor dificultăți financiare, în condițiile în care tatăl minorei a contribuit constant cu mijloace bănești trimise din străinătate. Mai mult, în situația în care ar fi existat o astfel de dificultate, mama ar fi avut posibilitatea de a rămâne în Centru împreună cu copilul, fără costuri, opțiune pe care a refuzat-o fără justificare obiectivă.

La rândul său avocatul Ciubara Mariana în interesele intimatei Anghel Victoria a pledat pentru respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată cu menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată.

Intimata Anghel Victoria fiind legal citată, inclusiv prin citare publică la ședința de judecată nu s-a prezentat (f.d.97-98; 108-109). Procedura de citare legală a fost respectată.

La fel, intervenientul accesoriu STAS Glodeni din cadrul ATAS Nord-Vest fiind legal citată prin intermediul poștei electronice la ședința de judecată nu s-a prezentat (f.d.74; 78; 84). Procedura de citare legală a fost respectată.

Prin urmare, Colegiul Civil în conformitate cu prevederile art. 379 Cod procedură civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa părților legal citate.

Aprecierea instanţei de apel:

Judecând apelul, ascultând poziția participanților la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră apelul întemeiat şi care urmează de a fi admis cu casarea

hotărârii primei instanţe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

Conform art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit art. 239 Cod de procedura civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Totodată, potrivit art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite.

Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile

părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 04.06.2021 apelantul Anghel Andrian a încheiat căsătoria Dulap Victoria înregistrată în registrul actelor de stare civilă cu nr. 7 de către Primăria localități Iargara, raionul Leova (f.d.13).

Din această căsătorie au un copil comun *****, a.n.*****, IDNP *****, certificat de naștere*****, eliberat la data de 12.10.2021 (f.d.14).

Prin dispoziția Direcției Generale pentru protecția drepturilor copilului, direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău nr.01/166 din 31 ianuarie 2024 prin care a fost dispusă plasarea în regim de urgență a copilului ***** în Centrul de Plasament și Reabilitarea a copiilor de vârsta fragedă pe un termen de 72 de ore cu pasibilă prelungire până la 45 zile (f.d.18).

Dispoziția în cauză a fost emisă ca urmare autosesizării Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău pentru faptul că Anghel Victoria s-a prezentat la 31 ianuarie 2024 la Inspectoratul de Poliție sectorul Rîșcani r-l Chișinău refuzându-se de la îngrijirea copilului și invocând lipsa hranei pentru copil. Împreună cu copilul, Anghel Victoria a fost condusă la sediul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău, unde, la propunerea comisiei multidisciplinare, a refuzat plasarea împreună cu copilul într-un serviciul maternal, apoi Anghel Victoria a lăsat copilul și a plecat (f.d.15).

La data de 05 februarie 2024 Anghel Andrian a depus cerere către Primăria or.Iargara prin care a cerut instituirea custodiei asupra copilului său ***** de către Vîzdoagă Dorina (f.d.21).

Din scrisoarea nr.345 din 13 februarie 2024 (copia) a Directoarei ATAS Nord-Vest, Lilia Malachi, a fost informat Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova despre faptul că Anghel Victoria are viza de reședință în *****, *****, conform certificatului eliberat de Primăria ***** (f.d.29).

Din scrisoarea nr.170 din 07 februarie 2024 (copia) a specialistei principale cu atribuții de șefă a Direcției, Galina Lozovan, se reține că părinții copilului minor *****, nu au viza de reședință pe teritoriul mun.Chișinău: Anghel Victoria având domiciliul în *****, *****, iar Anghel Andrian în or.Iragara ***** (f.d.24).

Din scrisoarea șefului SP-2 IP Rîșcani DP Chișinău, Alexei Mardare înregistrată sub nr.34/20/3-2430 din 12 februarie 2024 (copia) se constată că Anghel Victoria a locuit temporar în mun.Chișinău, însă în prezent nu mai locuiește pe teritoriul municipiului (f.d.26).

Conform informației din scrisoare (copia) nr.01-8/125 din 15 aprilie 2024 a medicului șef din cadrul Administrației Centrului de Plasament și Reabilitare pentru copii de vârsta fragedă, Țurcanu Gheorghe, copilul ***** din data plasării până în ziua informării nu a fost vizitată de mama, iar tatăl este plecat peste hotare – în Franța (f.d.35).

Iar prin avizul nr.489 din 10 aprilie 2024, autoritatea tutelară Agenția teritorială de asistență socială Nord-Vest, Direcția Generală a STAS Glodeni, coordonat de șefa Direcției protecție a copilului și familiei, a propus instanței oportunitatea de a decade din drepturile părintești Anghel Victoria față de copilul *****

Poziția reflectată de autoritatea tutelară în avizul respectiv se bazează pe faptul că în luna decembrie 2023 Anghel Andrian a solicitat asistența juridică în vederea stabilirii graficului de întrevederi cu copilul minor *****, iar în ianuarie 2023 Anghel Victoria s-a prezentat la Inspectoratul de Poliție sectorului Rîșcani DP Chișinău spunând că nu are nevoie de copil și că nu are cu ce să-l hrănească. Iar apoi Anghel Victoria l-a lăsat copilul la Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani mun.Chișinău. Ca urmare copilul a fost plasat de urgență n Centrul de Plasament și Reabilitarea a copiilor de vârsta fragedă și până în prezent copilul nu a fost vizitat de părinți. Tatăl copilului *****, este plecat în Franța și a depus la Primăria or.Iargara cerere de stabilire custodiei asupra copilului.

Tot potrivit avizului, Anghel Victoria este întreținută de părinți care lucrează peste hotarele Republicii Moldova și locuiește în or. Glodeni, *****, proprietarul apartamentului fiind Cechină Dorin (f.d.36).

La data de 11 martie 2024 tatăl copilului Anghel Andrian, fiind reprezentat de avocatul Olga Iovu a depus în Judecătoria Drochia sediul Glodeni cererea de chemare în judecată solicitând decaderea din drepturile părintești Anghel Victoria asupra copilului *****, invocând de drept prevederile art.67 alin.(1) lit.a) și h) Codul familiei, motivând prin faptul că Anghel Victoria are dereglări de sănătate și s-a tratat în spitalul pshiatric, s-a refuzat de la educarea copilului și a amenințat colaboratorii de poliție că va arunca copilul de la balcon, astfel mama copilului fiind un izvor de pericol pentru copil.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 18 aprilie 2024 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Andrian, reprezentat de avocatul Olga Iovu către Anghel Victoria, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială r-l Glodeni privind decăderea din drepturile părintești asupra minorei *****.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Anghel Andrian prin intermediul avocatului Iovu Olga a contestat-o cu apel.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord conchide că soluția instanţei de fond cu privire la respingerea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 60 alin. (1)-(3) din Codul familiei, părinţii au dreptul şi sânt obligați să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educația lor faţă de oricare alte persoane. Părinţii sânt obligați să asigure frecventarea de către copil a școlii pînă la sfârșitul anului de învățământ în care acesta atinge vârsta de 16 ani. Instituţia de

învățământ şi forma de instruire sânt alese de către părinți, cu luarea în considerare a opiniei copilului.

Potrivit art. 16 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.

În conformitate cu art. 67 Codul Familiei, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:

a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;

h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

Potrivit art. 68 alin.(1), (2) Codul Familiei, decăderea din drepturile părinteşti are loc numai pe cale judecătorească. Acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară locală/teritorială.

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord reţine că soluția instanţei de fond cu privire la respingerea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

Colegiul reține că, în temeiul art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Conform art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la 29 noiembrie 1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990), statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și cu respectarea legilor și a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

Raportând circumstanțele de fapt la normele de drept citate supra, instanța de judecată consideră că, la caz sunt întrunite temeiurile legale pentru decăderea pârâtei-intimatei Anghel Victoria din drepturile părintești asupra fiicei sale *****, născut la data de *****.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel reține că, prin Declarația drepturilor copilului din 1959 se dispune că copilul se va bucura de o protecție specială şi i se vor oferi facilități prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condițiile libertății şi demnității. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului.

La fel, Convenția cu privire la drepturile copilului în art. 3 alin. (1) spune că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Această concluzie derivă și din prevederile art. 18 din Convenția pentru protecția copilului, care prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și

dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

O reglementare similară se regăsește și în art. 27 alin. (2) din Convenție, ce prevede că părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, Colegiul va soluționa cauza civilă privind decăderea din drepturile părintești prin prisma principiului enunțat, având în vedere că soluționarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale constituie în sine o garanție de protecție a interesului superior al copilului, cât și a familiei.

Prin urmare, Colegiul reține că, potrivit cadrului legal pertinent, părinții au obligația pozitivă de asigurare a creșterii, educației, întreținerii copiilor minori și nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului, acționarea în contradictoriu cu interesele supreme ale copilului și eschivarea de la exercitarea obligațiunilor părintești constituind temei pentru decăderea părintelui din drepturile părintești.

Colegiul remarcă faptul că, decăderea din drepturile părintești, este cea mai gravă sancțiune civilă luată împotriva părinților pentru greșita exercitare a drepturilor și îndatoririlor de părinte, are loc numai pe cale judecătorească.

Totodată, Colegiul reține că, decizia de a suspenda sau suprima relațiile între un copil și părinții săi trebuie să se supună, în orice ipoteză, principiului proporționalității și poate fi luată numai în cazuri ce ating un nivel suficient de gravitate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că măsurile ce privesc privarea totală a unui părinte de drepturile sale parentale nu trebuie aplicate decât în circumstanțe excepționale și nu pot fi justificate decât dacă ele sunt inspirate dintr-o exigență primordială ce privește interesul suprem al copilului.

În acest sens, instanța de apel reține și jurisprudența CtEDO în cauzele privind decăderea din drepturile părintești, potrivit căreia, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanţă fundamentală (cauza Johansen vs Norvegia, hotărârea din 7 august 1996).

Totodată, CEDO subliniază că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore) pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos şi pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă (cauza Maumousseau și Washington vs Franţa, hotărârea din 6 decembrie 2007).

Astfel instanța de apel atestă că, din informația prezentată de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălți nr.03-19/284 din 17.03.2025 rezultă că, Anghel Victoria s-a aflat la tratament în condiții de staționar în cadrul IMSP în următoarele perioade de timp după cum urmează: 11.07.2019-19.07.2019 Diagnostic. Stare de stres post-traumatic: 23.07.2019-31.07.2019 Diagnostic. Tulburare de adoptare; 10.02.2024-12.02.2024 Diagnostic: Alte tulburări psihotice acute tranzitorii (f.d.104).

Potrivit actului eliberat de către Centrului de Plasament și Reabilitare pentru copii de vârstă fragedă nr.01-8/193 din 01.04.2025, se constată că, copilul minor a fost plasat

în centru la data de 11.10.2023 în baza demersului nr.61/16-45 din 31.01.2024 și Dispoziției nr.01/166 din 31.01.2024 „Cu privire la plasamentul de urgență a copilului” eliberat de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani. Mun. Chișinău. Se menționează că, din momentul plasării copilului în Centru și până în prezent, aceasta nu a fost vizitat de către mama Anghel Victoria (f.d.108).

Mai mult, însăși autoritatea tutelară Agenția teritorială de asistență socială Nord-Vest, Direcția Generală a STAS Glodeni, a propus instanței oportunitatea de a decade din drepturile părintești, mama Anghel Victoria față de copilul *****, dat fiind că Anghel Victoria refuză îngrijirea copilului, invocând lipsa mijloacelor necesare pentru asigurarea hranei acesteia, iar la propunerea de a fii plasată într-un serviciu maternal împreună cu copilul. a refuzat în mod nejustificat oferta autorităților competente și a părăsit sediul Direcției Protecției Drepturilor Copilului sect. Rîșcani mun. Chișinău, lăsând copilul în grija statului, situație ce a și generat convocarea de urgență a ședinței Echipei multidisciplinare cu plasarea minorei în Centru de Plasament și Reabilitare.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil reține că mama, Anghel Victoria, a demonstrat un comportament constant de neglijare a responsabilităților parentale, atât prin lipsa de implicare în îngrijirea și supravegherea minorei, cât și prin refuzul expres de a colabora cu instituțiile de protecție a copilului.

Astfel, deși i s-a oferit posibilitatea de a se interna împreună cu copilul în cadrul Centrului de Plasament și Reabilitare pentru copii de vârstă fragedă, în vederea consolidării relației părinte-copil și asigurării unui mediu familial pentru minoră, aceasta a refuzat în mod nejustificat această măsură de sprijin. Refuzul denotă lipsa de interes față de nevoile emoționale și materiale ale copilului, în contradicție cu obligațiile legale și morale care îi revin în calitate de părinte.

Mai mult, lipsa oricărui contact fizic sau afectiv cu minora din momentul plasării acesteia în Centru și până în prezent, respectiv o perioadă atât de mare, constituie o dovadă suplimentară a dezinteresului total al mamei față de soarta copilului. Conduita acesteia, coroborată cu istoricul problemelor psihice și cu refuzul colaborării cu autoritățile competente, afectează grav dezvoltarea psiho-emoțională a minorei și pune în pericol grav interesul superior al acesteia.

Totodată, instanța reține că Anghel Victoria a fost internată de mai multe ori în instituții psihiatrice, conform informației prezentate de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălți, iar aceste episoade indică o instabilitate emoțională severă și o afectare psihică de natură să influențeze negativ capacitatea acesteia de a exercita în mod adecvat și responsabil drepturile și obligațiile părintești. În special, ultimul episod diagnosticat în februarie 2024, catalogat drept tulburare psihotică acută, ridică serioase suspiciuni asupra capacității sale actuale de a înțelege și gestiona nevoile copilului minor, punând astfel în pericol sănătatea, siguranța și dezvoltarea normală a acesteia.

Mai mult, lipsa oricărui interes față de copil, neglijarea totală a acesteia pe o perioadă îndelungată, coroborată cu refuzul de a se interna împreună cu minora ***** într-un centru de reabilitare, demonstrează nu doar un comportament de abandon, ci și o incapacitate psiho-emoțională de a exercita un rol parental.

Prin urmare, instanța constată că mama Anghel Victoria se află într-o stare psihică instabilă, dovedită medical, ce poate constitui un pericol real și iminent pentru copil, întrucât poate genera comportamente imprevizibile și inadecvate, cu potențial traumatizant. Acest risc nu poate fi neglijat, întrucât interesul superior al copilului impune un mediu stabil, securizat și lipsit de pericole psihice sau fizice.

În aceste condiții, instanța consideră că sunt întrunite în mod cumulativ elementele necesare pentru a dispune decăderea mamei din exercițiul drepturilor părintești, măsură care este proporțională, legală și justificată, fiind impusă de necesitatea protejării copilului și de asigurarea unui cadru de viață adecvat dezvoltării sale.

În același timp, instanța constată că tatăl minorei Anghel Andrian, a manifestat o atitudine responsabilă, consecventă și profund preocupată față de bunăstarea copilului. Potrivit celor communicate de către partea apelantă, Anghel Andrian a revenit în Republica Moldova din străinătate special pentru a se ocupa personal de creșterea și îngrijirea minorei, demonstrând astfel un angajament concret în exercitarea rolului de părinte.

Se mai reține că, tatăl vizitează regulat copilul în cadrul Centrului de Plasament și Reabilitare și menține o relație afectivă stabilă și susținută cu acesta, ceea ce contribuie în mod semnificativ la echilibrul emoțional al minorei.

Această conduită denotă o implicare reală, constantă și activă în viața minorei, în interesul exclusiv al acesteia. În contrast cu lipsa de preocupare demonstrată de mamă, tatăl reprezintă, în mod evident, părintele apt să ofere copilului stabilitate, protecție, sprijin emoțional și material**.**

În conformitate cu principiul interesului superior al copilului, precum și de convențiile internaționale în materie (Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului), Colegiul civil apreciază că minora trebuie să rămână în grija tatălui, care a demonstrat capacitatea, disponibilitatea și dorința sinceră de a se ocupa de creșterea și educarea acesteia.

Prin urmare, Colegiul civil reține că sunt întrunite temeiurile prevăzute de art. 67 lit. a), h) Codul familiei*,* pentru decăderea mamei Anghel Victoria din drepturile părintești față de minora *****. Măsura este proporțională și necesară pentru protejarea interesului superior al copilului, oferindu-i astfel șansa la un mediu stabil, securizat și propice dezvoltării sale armonioase.

Nu în ultimul rând, Colegiul reține că, în speță, pârâta-intimata Anghel Victoria este în drept să solicite restabilirea în drepturile părintești dacă au încetat împrejurările care au condus la decăderea lor din aceste drepturi și dacă restabilirea în drepturile părintești este în interesul copilului.

Din considerentele menționate supra, Colegiul consideră necesar de a admite cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului, avocatul Iovu Olga în interesele lui Anghel Andrian, casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 18 aprilie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil

D E C I D E :

Cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului, avocatul Iovu Olga în interesele lui Anghel Andrian, se admite.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 18 aprilie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Anghel Andrian, reprezentat de avocatul Olga Iovu către Anghel Victoria, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială r-l Glodeni privind decăderea din drepturile părintești asupra minorei *****, cu emiterea unei noi soluții după cum urmează:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de Anghel Andrian, reprezentat de avocatul Olga Iovu către Anghel Victoria, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială r-l Glodeni privind decăderea din drepturile părintești.

Se decade Anghel Victoria a.n. ***** c/p ***** din drepturile părintești față de minora ***** a.n. ***** c/p *****.

Decizia este definitivă,ac dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu